

**Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs**

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105

Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 42 (1931)

Svētdien, 1957. g. 7. aprīlī

13. gads

Pastiprināt politisko masu darbu pavasara sējas laikā

Liela nozīme kolchozu darbarūku organizēšanā pavasara sējas veikšanai vislabākajos agrotehniskajos terminos ir plaši izvērstam politiskajam masu darbam. Šim darbam sējas periodā jānotiek tieši kolchozu laukkopības brigādēs, kolchoznieku darba vietās, traktoru brigādēs.

Pavasara lauku darbi jau sākušies. Kolchozos „Aktīvis”, „Lisenko vārdā” nosauktajā un citos traktoristi dzen pirmās vagas, bet padomju saimniecībā „Vārme” un kolchozā „Traktorists” sākusies sēja. Jau no pirmajām pavasara sējas dienām liela vērība jāvelti darbam ar masām.

Pareizi šo uzdevumu izpratusi partijas organizācija kolchozā „Komunisma ceļš”. Tur izveidota iedarbīga uzskatāmā agitācija, kurā aicina kolchozniekus un mobilizē tos sēju veikt īsos terminos un labā kvalitātē. Tāpat rīkojušās arī vairākas citas partijas pirmorganizācijas.

Tomēr šajā jomā ir vēl arī daudz neizdarību, iesāktā, bet nepabeigta. Kolchoza „Socialisma ceļš” partijas pirmorganizācija un tās sekretare b. Stepanova vēl pat nav pacentusies noorganizēt socialistiskās sacensības saistību izstrādāšanu 1957. gadam. Kolchozos „Venta”, „Latvijas strēlnieks” saistības gan pieņemtas, bet nav izliktas kolchozu un brigāžu sarkanajos stūrīšos, ar tām nevar ik dienas iepazīties kolchoznieki.

Kolchozos „Leņina ceļš”, „Sarkanā zvaigzne”, „Komunars” un citos pēc vietējo padomju vēlēšanām apstiecis agitatoru darbs.

Organizējot masu politiskās audzināšanas darbu pavasara sējas periodā, jāizmanto visas daudzveidīgās partijas darba formas. Agitācijai jābūt iedarbīgai, darba darītājiem jāstāsta par mūsu panākumiem, jāanalizē trūkumi, jāatsedz to cēloņi un jāizvirza konkrēti uzdevumi to novēršanai.

Lai to veiktu, partijas

pirmorganizācijām kolchozos jāiesaista aktīvā darbā ikviens lauku agitators un viss bezpartejiskais aktīvs.

Iedarbīgs līdzeklis kolchoznieku mobilizēšanai priekšzīmīgi veikt pavasara sēju ir uzskatāmā agitācija. Tāpēc ikviens kolchoza, brigādes sarkanā stūrīšā noformēšanai ar konkrētiem un iedarbīgiem lozungiem, plakātiem, diagramām, socialistiskās sacensības rādītājiem un Goda plāksnēm jāvelti īpaša vērība. Lozungos jābūt izvirzītiem konkrētiem uzdevumiem, kurus kolchoznieki apņēmušies savās saistībās. Ikvienā kolchozā nepieciešams izgatavot rādītājus, par kādu saimniecisko rādītāju sasniegšanu šā kolchoza laudis cīnās 1957. gadā. Socialistiskās sacensības rādītājos ik dienas jābūt redzamiem rezultātiem par sējas gaitu katrā brigādē.

Lieli uzdevumi pavasara sējas periodā izvirzīti kultūras darbiniekiem. Pie ikviena ciema tautas nama jāorganizē agitbrigādes, kuras ar sējas darbiem veltītu programmu uzstātos brigāžu sarkanajos stūrīšos, kolchozu klubos un tautas namos.

Visātrāk par vienu vaiotru kolchozā notikušu fakti var informēt kolchozniekus ar „zibenu” un „cīņas lapu” palīdzību. Tāpēc ikviena partijas, padomju un komjaunatnes darbinieka uzdevums laukos panākt, lai „zibeni” un „cīņas lapas” tiktu izdotas biežāk. Šā pasākuma organizēšanā plaši jāiesaista kultūras darbinieki.

Labus panākumus, lielu interesi un atbalstu kolchozniekos guvusi Rendas ciemā regulāri demonstrētā gaismas avīze. Šai labajai ierosei pavasara sējas periodā jārod atbalsts arī pārējos ciemos, kolchozos jau tagad, pavasara sējas periodā.

Rajona lauku darba laudis pieņēmuši konkrētas saistības 1957. gadam, iekļāvušies socialistiskajā sacensībā ar Ventspils rajonu. Tas vienmēr jāpatur prātā, organizējot pavasara sēju.

Rajona pilsētā un laukos Padomju saimniecībā „Vārme” un kolchozā „Traktorists” uzsākta graudaugu sēja

Sviesta ražotāju saistības

Ar labiem darba rādītājiem šā gada pirmo ceturksni noslēdza Kuldīgas pienotavas kolektīvs. Pilnpiena sagādes uzdevums tika pārsniegts par 97 tonnām pilnpiena. No virsplānā sagādātā pilnpiena ražoja 1 tonnu augstāka labuma sviesta, bet 70 tonnas šī pilnpiena saņēmuši Kuldīgas un Rīgas iedzīvotāji.

Šajās dienas notika ražošanas sanāksme, kurā pienotavas kolektīvs apņēmas līdz Lielās Oktobra revolūcijas 40. gadadienai izpildīt šā gada pilnpiena sagādes un sviesta ražošanas uzdevumu, ražojot tikai augstāka labuma sviestu. Pienotavas kolektīvs apņēmis samazināt kurināmā patēriņu, ietaupīt elektroenerģiju. Pasreiz pienotavā gatavojas saldējuma „sezonai”. Ja pērnu daļu saldējuma vafeļu nācās vēst no Rīgas, tad šogad visu vajadzīgo daudzumu izgatavos uz vietas. Vafeles cep strādnieces Lācija Andersone un Valija Vanaga. Nākamajā nedēļā Kuldīgas iedzīvotāji saņems arī pilnpiena kefiru, ko līdz šim nerāžoja.

T. Zieds

Pirmie rajonā

Pavasara darbu rosme vērsās plašumā padomju saimniecībā „Vārme”. Visā platībā pabeigta virsmeslojuma sēja uz ziemajiem un ilggadīgajiem zālājiem. 2 cent fosforitmiltu, superfosfāta un kalcija caurmērā uz hektāra saņēma 2200 ha platībā, 150 ha platībā uz ziemajiem izsēti ilggadīgie zālāji — aboliņa, pļavu auzenes, timoti-

R. Upsala

Pirmie dārzeni

Kolchoza „Spars” siltumnīcas ik gadus ar agrinēm dārzeniem apgādāja Alsungas strādnieku ciemata iedzīvotājus. Pagājušajā gadā dārzniecība deva ap 70 tūkstoš rubļu.

Pasreiz abās siltumnīcās vērojams spraigs darbs. Dārznieks Jāzeps Silis ar palīdzību b. Liniņu nosūta uz tirgu pirmos salātus. Varenī pavasara saule paaugu-

J. Krauja

Kultivē augsni

Kolchozā „Imanta” 4. aprīlī kā pirmais augsnes kultivēšanu sāka Kables MTS mehanizators b. Reimanis. Otrajā kompleksajā brigādē ar traktoru

R. Dzelve

Uzdevums pārsniegts

Gatavojoties 1. Maija svētku cīņai sagatavošanai, labi aizvadītajā ceturksnī strādājis Kuldīgas tūku fabrikas kolektīvs. Ceturkšņa uzdevums kopprodukcijā izpildīts par vairāk nekā 108 procentiem.

Socialistiskajā sacensībā jaunus panākumus gūstīst austuves laudis, kas ceturkšņa plānu izpildījuši par vairāk nekā 103 procentiem, dodot 2800 metru audumu vīrs plāna. Galvenokārt vīrs plāna ražots iecienītais uzvalku audums „Kandava”, pēc kura liels pieprasījums tieši tagad, tuvojoties vasaras sezonai.

Austuves kolektīvs ietaupījis arī 600 kg dziju, no kurām var noaut 1000 metru auduma.

Teicami strādājušas audējas Līze Kirssteine, Lote Kalniņa, šķetinātāja Antonīna Andrejeva un citas, kas savus darba uzdevumus vidēji izpildījušas par 128—132 procentiem.

Ceturkšņa uzdevumu krietni pārsnieguši arī vērpšanas un apretūras cechu kolektīvi.

V. Zīle

PIRMIE HEKTARI

Lai gan pēdējās dienas termometra dzīvudubra stabiņš pacēlās virs 15°C, tomēr nakts bija vēsas. Pirms pāris dienām kolchozā „Traktorists” uzsāka aršanu. Lauki bija labi apžuvuši un darbs sekmējās. Dažās dienās Kuldīgas MTS mehanizatori Kristis Zemturs un Mikēlis Mundiciems ar traktoru DT-54 uzara ap 20 ha. No viņiem daudz neatpalika traktora KD-35 vadītājs Antons Škapars ar palīgu Pēteri Mazumaču. Viņi uzara 15 ha. Vēl tikai dažas dienas un kolchozā visa augsne būs uzarta.

Uz piektdienu nakts kļuva daudz siltāka. Elvira Neimane, II kompleksās brigādes brigādiere, bija nolēmusi uzsākt sēju. Augsne bija pietiekami sasilusi, taču Elvīru tirdiņa nemiers. Ja nu rīt kļūst aukstāks un uzkrīt sniegs, ko tad, — viņa domāja un agri no rīta norīkoja visus kolchozniekus sēt mineralmēslus.

Tanī pat rītā b. Neimanei bija saruna ar Kuldīgas MTS sēklu kontroles

laboratorijas vadītāju b. Ducmani.

— Jā, pavasaris šogad ir agrs, — viņš atgādināja. — Taču man liekas, ka, agri sējot, tikai iegūsim, — agronomš turpināja un no savas pieredzes pastāstīja gadījumu, kad auzas sētas jau 31. martā un rudenī novākta bagāta raža.

Biedre Neimane drīz izšķīrās. Laukopji bija pabeiguši mineralmēslu sēju un ieturēja pusdienas.

— Pēcpusdienā sēsim lupinu, — brigādiere paziņoja kolchozniekiem.

— Ko gaidīt nav, augsne sasilusi, — zemi rokā berzēdams, ieminējās kāds no viņiem.

... Un, lūk, arī sēkla jau pievesta, un sēja sākas. Likās divaini, ka lupinu sēj ar rokām. Kad brigādierei ieminējāmies, kur palikušas sējmašīnas, viņa atbildēja:

— Mašīnu mums ir atliku likām, bet paši ziniet, kāds pagājušajā gadā bija rudens. Ar lielām pūlēm mums

izdevās saglabāt daļu lupinas. Pavasarī izkūlām, izrādījās, ka dīdības procenti ir zems, tādēļ nolēmām sēt labi biezi un ar rokām.

... Kaut kur tālumā bija dzirdama vienmērīga traktoru rūkoņa.

— Tur ir pirmās brigādes lauki. Laikam arī Visvaldis sācis sēju, — sacīja brigādiere.

Devāmies turp. Tiešām, netālu no kolchoza centra ieraudzījām traktoru. Tam piekabē bija gan kultivators, gan sējmašīna. Lauka malā sastapām kolchoza priekšsēdētāju b. Leimani un brigādiere b. Kapteini.

Biedrs Kapteinis pastāstīja, ka šajā laukā sēj vīķu mistru zaļbarbai, bet jau rīt sāks sēt auzas. Sīki par kolchoza pavasara sējas plānu pastāstīja b. Leimanis, sevišķi uzsverot, ka, pieturoties labvēlīgiem laika apstākļiem, visu vasarāja graudaugu sēju kolchoznieki veiks 8 dienās.

A. Sūniņš

Valmieras mineralūdens

Valmieras daudzveida ražošanas artelis atsācis mineralūdens ieguvu. Veikalos jau pārdotas apmēram 10 tūkstoš

pudeļu mineralūdens. Tuvākajā laikā artelis ik mēnesi dos 20 tūkstošus pudeļu mineralūdens. (LTA)

SĒJAI GATAVI

Plaši ir Mičurina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa tīrumi. Pavasarī virsmēslajums vien jāizsēj uz vairāk nekā 700 ha lielas platības. Tas nav mazais uzdevums, tādēļ diendienā laukopji sēj mineralmēslus uz ziemājiem, ilg- gadīgajiem zālājiem un kultivētajām ganībām. Šo darbu veic ar 2 mineralmēslu sējmašīnām un rokām. Līdz šim jau virsmēslota turpat 500 ha platība. Uz katru hektaru izsēj līdz 1,5 cmt superfosfata, kalija, bet sliktāk pārziemojušiem sējumiem — slāpekli. Virsmēslotājam un vasarājam kolchoznieki iegādājušies vairāk nekā 500 t mineralmēslu.

Kolchoznieki rūpējas arī par sēklu. Laikos šopavas ar izsēviem vienīgi rajonizētu šķirnes sēklu. Kad aizsūtīja sēklu pārbaudei, izrādījās, ka daļa „Sovetskij” auzu ir tikai ar 70 proc. līdzību. Tas neapmierināja laukopjus, un valde nolēma regulāri sēklu vēdināt, pārlāpstot. Sēklas līdzības uzlabošanai norīkoja kolchozniekus bb. Bērnieku un Bēri. Viņi katru dienu, klētīm atverot logus un durvis, sēklu pārlāpsto. Šāda sēklas vēdināšana nav bez panākumiem: līdzība dažās dienās palielinājas par 6 proc. Sēklas vēdināšanu kolchoznieki turpinās līdz pat sējai.

Pārbaudīta arī kartupeļu sēkla, ko pašreiz pārlasa.

— Pietiekamā daudzumā esam sakārtojuši lauksaimniecības inventāru, — saka kolchoza priekšsēdētājs b. Liepiņš. — Pavisam mums ir 70 arkli, liels daudzums cik-cak ecēšu, katrai brigādei 3 — 5 zirgu vilkmes sējmašīnu. Bez tam 5 jaunas sējmašīnas atstātas rezervē, lai bojāšanās gadījumā nebūtu jāpārtrauc sēja. Pavasara darbos izmantošim 7 MTS traktorū un 3 paškolchoza traktorū HTZ-7. Tas mums dos iespēju ātri veikt augsnes sagatavošanu un sēju.

R. Veldze

Rendas ciema iedzīvotāji un lauksaimniecības arteļa „Uzvara” kolchoznieki vakarā steidzas uz kinoizrādi tautas namā. Viņi zina, ka ceļojošās iekārtas kinomechanikis Valdis Zembargs seansus sāk precīzi.

Un tieši pulksten 21 — kā izziņots — sākas izrāde. Uz ekrāna jauna lauksaimniecības filma: „Lopkopības ēkas”. Filma parāda kolchozu būvbrīģades laudis darbā pie lopu mītpu, skābbarības torņu celšanas, kolchozu lopkopības ēku un putnu fermas iekārtojumu. Skatītāji ar interesi vēro lauksaimniecības pirmrindnieku panākumus un pieredzi mūsu Dzimtenes labākajos kolchozos.

Tad seko krāsainā mākslas filma „Pavels Korčagins”, kas inscenēta pēc N. Ostrovska romāna „Kā rūdījās tērauds”.

Izrāde rit bez traucējumiem. Kā visos iepriekšējos seansos, tā arī šoreiz skatītājiem nav ne mazākā iemesla žēloties par izrādi. Kopš šī maršrutā strādā kinomechanikis-šofers V. Zembargs, Renda seansi nav pārtraukti tehnisku iemeslu dēļ, kā tas vēl vienu otru reizi gadījies citos maršrutos.

Ekrans ir labi apgaismots un filmas skaņa skaidra, saprotama.

Savu māku — dot lauku iedzīvotājiem labas izrādes — kinomechanikis V. Zembargs

jeguvis cītīgā un neatlaidīgā darbā, pastāvīgi papildinot savas tehniskās zināšanas.

1953. gada decembrī, kad otrās klases šofers V. Zembargs atgriezās no karadienē, viņš iestājās darbā par Kultūras nodaļas ceļojošās kinoiekārtas šoferi — motoristu. Jau tad viņam bija vairāk gadu darba pieredze automašīnu vadīšanā. Strādājot uz ceļojošās iekārtas kopā ar rajona labāko kinomechaniku O. Aksjonovu, viņš pamazām iemācās arī kinotehniku un pārņem kinomechanika pieredzi kinoseansu organizēšanā lauku arstākļos. Izturējis attiecīgu pārbaudījumu kinoficakcijas pārvaldē Rīgā, V. Zembargs drīz iegūst kinomechanika tiesības. Un tā viņš no 1955. gada augusta strādā maršrutā patstāvīgi kā kinomechanikis-šofers.

Lai nodrošinātu kinoizrāžu kvalitāti un maršrutā noteiktos punktus bez kavējumiem sniegtu ielānatos seansus, V. Zembargs sistematiski pārbauda automašīnas tehnisko stāvokli. Ja tas nepieciešams, pats izdara arī remontus. Tāpat, izbraucot maršrutā, viņš raugās, lai kinoiekārta būtu tehniskā kārtībā — tikai tad var gaidīt labu projekciju un tīru skaņu.

Organizējot izrādes, kinomechanikis neaizmirst gādāt, lai tā tiktu plaši izziņota, un galvenais, lai pats neaizkavē-

tos un izrādi sāktu laikā.

Ne vien Rendas ciema kolchoznieki, bet arī Kurmāles kolchozu „Traktorists” un „Proletarietis”, Ždanova vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa un kolchoza „Padomju Latvija” laudis labi atsaucas par kinomechaniku V. Zembarga organizētām izrādēm. Viņavadiā kinomašīna GAZ-51 vismaz 4 reizes mēnesī iegriežas šajos kolchozos. Bez tam ik nedēļas dienā pirms izbraukšanas uz maršrutu V. Zembargs pilsētas slimnīcas sarkanajā stūrītī sniedz kinoizrādes slimniekiem.

Kinomechanikis par labu darbu vairākkārt saņēmis Goda rakstus un atzīmēts Kultūras nodaļas pavēlēs.

Šā gada pirmajā ceturksnī kinomechanikis V. Zembargs, tālu pārsniedzot ielānoto skaitu — noorganizējis pavisam 155 seansus un ieņēmumu plānu izpildījis par 133 procentiem, apkalpojot šīnī laikā ap 6 800 skatītāju.

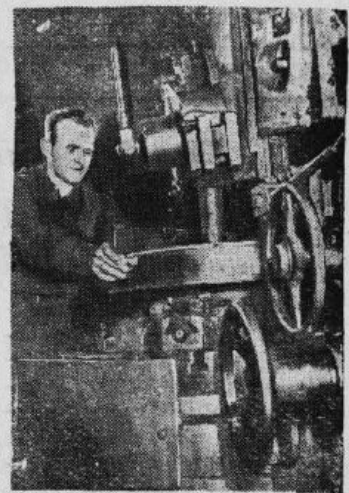
Lauku ceļojošo kinodarbiniekiem ir dots nozīmīgs uzdevums — popularizēt pirmrindnieku pieredzi, celt kolchoznieku kultūras līmeni, iepazīstinot tos ar labākajām kinofilmām. Savā darbības laikā kinomechanikis V. Zembargs vienmēr godam pilda šo atbildīgo pienākumu, izpelnoties lauku darbaļaužu atzinību.

T. Zars

PADOMJU DZIMTENE

„Maskavas festivals”

Maskavas mašīnbūvniecības rūpnīcas „Dinamo” jaunieši un studenti par godu Vīspasaulē jaunatnes festivalam nolēmuši sa- vā spēkiem vīrs plāna izgatavot ekskavatoru. Jaunieši izgatavoto ekskavatoru nosauks „Maskavas festivals”.

Attēla: jauniešis D. M. Serbins pagatavo ekskavatoram „Maskavas festivals” gultņu aizsargu.

Jauna trušu suga

Trušu audzētājs b. N. P. Dubenko Nikolajevā, krustojot šīnšila trušu ar angļu sugas trušiem, izaudzējis jaunu uzlabotu trušu sugu.

Attēla: trušu audzētājs N. P. Dubenko ar jaunās šķirnes trušiem.

Gatavojas festivalam

Rendas 7-gadīgās skolas kolektīvs šā mēneša beigās paredzējis organizēt festivalam vērtīgu sarīkojumu par tēmu „Tautu draudzība”. Gatavojoties sarīkojumam, rosiģi strādā mākslinieciskās pašdarbības pulciņi. Katra klase šim sarīkojumam gatavo priekš-

nesumus — tautiskās dejas, dziesmas. Piemēram, 7. klases skolnieki sagatavo īgaunu tautas deju „Lēcieniņš”, kā arī īgaunu tautas dziesmas.

Bez tam skolnieki gatavo festivala piemīņas lietīpas. 7. klases skolnieki izgatavo tautiskās pūra lādītes, galda se-

dziņas un koka tintīncu, bet 4. klases — vairākus pārus tautiskā rakstā adītus cimdus, kaklautu un citus. Cītīgi piemīņas lietīpu gatavotāji ir skolnieki Jansone, Tračevska, Sudrabs un daudzi citi.

Z. Smilga

LATVIJAS PSR skolotāju kongress

No 28. līdz 30. martam Rīgā notika Latvijas skolotāju kongress. Tanī piedalījās arī viesi no KPFSR, Ukrainas, Baltkrievijas, Moldāvijas, Igaunijas un Lietuvas.

Kongresā referātu „Par skolas tuvināšanu dzīvei” nolasi- ja Latvijas PSR izglītības ministrs V. Samsons.

Runātājs uzsvēra, ka PSKP XX kongresa direktīvās paredzēts tuvākajos 5 gados realizēt vispārējo vidējo izglītību tiklab pilsētās kā arī laukos. PSKP XX kongress norādījis arī, ka ir nepieciešami nostiprināt skolas sakarus ar dzīvi, sistematiski iesaistīt skolu audzēkņus rūpniecības un lauksaimniecības darbā.

Referents norādīja, ka tautskolas attīstība Latvijā cieši saistīta ar daudzām progresīvām revolucionārām tradīcijām, ko pārņēmusi padomju skola. Viņš atgādināja, ka latviešu tautskolotāju pirmais kongress sasaukts 1905. gada novembrī. Savos lēmumos tas

solidarizējies ar Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas programmu. 1917. gadā notika Latvijas skolotāju 2. kongress, kas savās pamatprasībās gāja pa 1. kongresa ceļu. 1919. gadā Latvijas Padomju valdība izveidoja jaunu skolu, kurā darbs tika atzīts par obligātu līdzekli bērnu spēju vispusīgai attīstībai. Pēc padomju varas gāšanas Latvijā nacionālā buržuāzija atjaunoja veco šķirisko skolu un nodeva to garīdzniecības un policijas uzraudzībā.

Pēc buržuāziskās iekārtas gāšanas 1940. gadā jauno skolu sāka veidot uz marksisma-lenīnisma idejiskajiem pamatiem. Hitleriešu iebrukums šo darbu pārtrauca. Pēc fašistisko iebrukēju padzišanas Padomju Latvijas skola īsā laikā atjaunojās.

Skolotāji, metodiķi un tautas izglītības darbinieki, atzīmēja referents, daudz darijuši, lai celtu mācību darba līmeni skolās, lai paplašinātu

nosumus — tautiskās dejas, dziesmas. Piemēram, 7. klases skolnieki sagatavo īgaunu tautas deju „Lēcieniņš”, kā arī īgaunu tautas dziesmas.

Bez tam skolnieki gatavo festivala piemīņas lietīpas. 7. klases skolnieki izgatavo tautiskās pūra lādītes, galda se-

nesumus — tautiskās dejas, dziesmas. Piemēram, 7. klases skolnieki sagatavo īgaunu tautas deju „Lēcieniņš”, kā arī īgaunu tautas dziesmas.

Referents pakavējās pie jautājuma par specia- lo skolu tīk- la paplašināšanu un uzsvēra, ka ar laiku vidusskolas dos ik gadus apmēram 25 tūkstošus absolventu, bet augstskola varēs uzņemt tikai daļu no tiem. Tādējādi vairumam vidusskolas absolventu vajadzēs strādāt rūpniecībā un lauksaimniecībā.

Sevišķa nozīme ir jautājumam par darba iemaņu ieaudzīnāšanu jaunajā paaudzē. Tomēr daudzās skolās vēl ne- veltī pietiekamu uzmanību skolēnu audzināšanai darbā. Daļa mūsu jaunatnes vēl līdz šim izaug baltroči, kas iz- vairās no fiziska darba, dzīvo uz vecāku rēķina, atstāj kolchozus un brauc uz pilsētu.

Izglītības darbinieku pienākums ir cieši saistīt mācības ar sabiedriski derīgu darbu, ieaudzīnāt jaunajā paaudzē komunistisku attieksmi pret darbu, sākot ar pašapkalpo- šanos ģimenē, skolā, interna- tā. Skolai jāstrādā ciešā kon- taktā ar skolēnu vecākiem, bet pamats bērnu audzināša-

nā darbam ir jārada ģimenē. Vecāku pienākums ir ieaudzī- nāt skolēnos elementārās paš- apkalpošanās iemaņas. Daudzu skolu audzēkņi piedalās tel- pu tīrīšanā, mazgā logus un durvis klasēs, dežurē ģērbtu- vē, strādā virtuvē, zāģē un skalda malku, rūpējas par tī- rību un kārtību kopmītnē, ga- tavo mācību līdzekļus utt.

Bet skolēniem jāpiedalās arī sabiedriski derīgā darbā. Vasaras brīvdienās ir jāpalīdz kolchoziem un padomju saim- niecībām kopt sējumus, novākt ražu, jāstrādā lopkopības fer- mās. Darbs kolektīvā nostip- rina disciplīnu, ieaudzina sko- lēniem komunistisku attieksmi pret darbu. Plašāk jāiesaista skolēni dažādos pulciņos: tech- niskajos, „prasmīgo roku”, jauno naturalistu, mehaniza- toru un citos pulciņos, jo tur tie var gūt labas darba iema- ņas. Rokdarbu un praktisko darbu kurss, kas ieviests sep- tiņgadīgajās skolās saskaņā ar programmu, jāveido, ievēro- jot vietējās iespējas, jārada

KOMJAUNATNES DZĪVE

PIRMAJĀS RINDĀS CIŅĀ PAR AUGSTĀM
RAŽĀM

Kad Bauskas rajona lauku darbaļaudis aicināja visas republikas kolchozniekus, mechanizatorus izvērst jaunajā saimniecības gadā spraigu sacensību par krasu lauksaimniecības pacēlumu, dzīļas pārdomas šis aicinājums izraisīja arī Kuldīgas MTS jaunajos mechanizatoros. Pats svarīgākais tajā laikā bija darīt visu iespējamo, lai teicami sagatavotos pavasara lauku darbiem kolchozos, izvestu uz laukiem vairāk vietējā mēslojuma. Tāpēc arī MTS vadība un partijas organizācija vienojās sasaukt kopēju mechanizatoru sanākumi un pārrunāt veicamos pasākumus. Bet vēl pirms tam sapulci sasauca komjaunatnes pirmorganizācija. Tajā tika pārrunāts, kādas saistības varētu uzņemties jaunie mechanizatori, gatavojoties pavasarim. Iepriekš apsprieduši savas iespējas, kopējā mechanizatoru sanāksmē daudzi jaunie mechanizatori uzņēmās saistības vietējā mēslojuma izvešanā. Vairāk nekā 2000 tonnas vietējā mēslojuma izvest apņēmās komjaunietis Alfons Pulpiš. Saistības uzņēmās arī komjaunieši Edgars Vaivads, Vasilis Ivanovs un citi jaunie mechanizatori.

Pēc tam sākās spraigs darbs. Lai arī tūlīt ķerties pie saistību izpildīšanas mēslojuma izvešanā kavēja sniega trūkums, darba netrūka. Bija jāpagatavo slēpes mēslojuma izvešanai, jāremontē traktori un piekabes inventārs. Un jaunie mechanizatori nekavējās stā-

ties darbā ar visu enerģiju. Komjaunieši Visvaldis Zalcmanis, Alfons Pulpiš, Leonards Gailis MTS darbnīcā steidza izremontēt savus traktorus, citi jaunie mechanizatori kopā ar saviem vecākajiem biedriem sagatavoja desmitiem slēpju mēslojuma izvešanai.

Vislielākās bažas mechanizatoriem radīja sliktie ceļi apstākļi. Taču saistības bija uzņemtas. Lai arī nebija laba sniega ceļa, februāra vidū kolchozā „Sarkanā zvaigzne” darbu sāka 12. traktoru brigades mechanizatori. Viņu vidū bija arī komjaunieši Alfons Pulpiš un Jēkabs Leimanis. Drīz vien viņu piemēram kolchozā „Leņina ceļš” sekoja traktorists komjaunietis Edvīns Gailis. Kolchozā „Brīvais ceļš” ar ekskavatoru mēslojumu traktora slēpēs iekrāva komjaunietis Edgars Vaivads. Tādā pat veidā savu palīdzību vairākiem zonas kolchoziem sniedza komjaunietis Vasilis Ivanovs.

Rezultātus mēslojuma izvešanā un sagatavošanos pavasara sējai komjaunieši šajās dienās rezumēja savā sapulcē. Un daudzi no viņiem varēja ziņot, ka paveikts nav maz. Godam savas saistības, izvedot ap 2000 tonnām mēslojuma, izpildījis Alfons Pulpiš. Jēkabs Leimanis gan nevadīja traktoru, bet toties diendienā palīdzēja kolchozniekiem mēslojuma iekraušanā. Ja kolchozā „Sarkanā zvaigzne” vietējā mēslojuma

izvešanas plāns izpildīts par 146 proc., tad tas neapšaubāmi ir mechanizatoru kopējā pašreizējā darba rezultāts. 2120 tonnu kūdras un avotkalķus ar savu ekskavatoru iekrāvis Edgars Vaivads, vairāk nekā 1000 tonnas mēslojuma izvedis Edvīns Gailis.

Taču komjaunieši bija sapulcējušies ne tikai, lai rezumētu paveikto, bet lai nospraustu sev jaunus uzdevumus pirms lauku darbu uzsākšanas kolchozos, lielākus nekā tos, kas paredzēti gada plānos. Savu gada uzdevumu mīkstā arumā šogad izpildīt par 190 proc., — tādas saistības sapulcē uzņēmās Leonards Gailis, izsaucot uz socialistisko sacensību komjaunieti Jēkabu Leimani. Par 180 proc. izpildīt gada plānu apņēmās Alfons Pulpiš, izsaucot uz sacensību Visvaldi Zalcmani. Savstarpējā socialistiskajā sacensībā iesaistījās arī Edgars Vaivads, Vasilis Ivanovs un citi jaunie mechanizatori.

Pavasara saulē ātri žūstošie lauki aicināt aicina jaunos mechanizatorus sākt jauno darba cēlenu. Vēl dažas dienas un viņi sāks ciņu par savu saistību izpildi. Komjaunatnes pirmorganizācijas komitejai un sekretarei b. Jurkovskai vēl daudz kas jāpārdomā un jāizlemj, kā jauno mechanizatoru sacensību padarīt spraigāku, kā interesantāk parādīt tās gaitu. Vairāk degsmes, enerģijas un izdomas, tad arī cerētie rezultāti neizpaliks.

A. Liepa

Kolchoza «Uzvara» diksaimniecībā

Pavasara darbu rosme sākusies arī lauksaimniecības artilerijā „Uzvara” diksaimniecībā. 1. aprīlī iesāka ziemas diķu apzveju un ganību diķu apsēklošanu, ko turpināja vairākas dienas. Visus izzvejos zivju mazulus pirms pārvietošanas uz ganību diķiem dezinficē sāls šķīdumā.

Pirmā ziemas diķa nozveja parādīja, ka mazuļi lieliski pārzvejojuši — bojā gājušo tikpat kā nav. No abiem nelielajiem ziemas diķiem izzvejoja ap 20.000 sudrabkarusu un karpu mazuļu. Šos diķus pagājušajā gadā labi sagatavoja. Rudenī applūdināja, nolaida, pēc tam kalķoja ar dzesotiem kalķiem, vēlāk atkal applūdināja un pēc laika ūdeni novadīja. Trešo reizi diķus applūdināja līdz vajadzīgajam līmenim un tajos pārvietoja mazulus. Diķi uzbūvēti uz avota ar ūdens aerāciju.

Rudens periodā mazulus vēl kādu laiku piebaroja ar koncentrēto barību, lai pārāk

strauji nebūtu jāpārtrauc barības uzņemšana, kas var negatīvi ietekmēt zivju mazulu pārzvejošanas laikā.

Vienlaikus ar mazuļu nozveju izšķīro arī vaisliniekus un ielaiž apsildīšanas diķos — sagatavo nārstam. Pagājušajā rudenī izraudzīja 30 labākās karpas, kuras audzēs vaislai. Pēc pāris gadiem tās jau nārstos, nodrošinot zivkopības tālāku attīstību.

Šinī gadā agrākajos un jaunajos diķos ielaidīs ap 22.500 karpu un sidrabkarusu mazuļu, bet atlikušos pārdos citiem kolchoziem. Pagājušajā gadā kolchoza zivkopis b. Jercens guva lieliskus panākumus. 2,5 ha lielajā diķu platībā ieguva ap 500 kg turgus zivju un 30.000 mazuļu. Turklāt karpu dzīvsvāra pieaugums vasarā bija ļoti augsts, daži 30 gramu smagie mazuļi, kurus pavasari ielaida diķos, rudenī jau svēra 1,2 kg. Nav šaubu, ka arī šovasar gūs jaunus panākumus. R. Rītums

Komunistiskās celtniecības uzdevumu
sekmīgas atrisināšanas interesēs

Padomju cilvēki ar milzīgu gandarījumu uzņēma PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumu nodot visas tautas apspriešanai jautājumu par rūpniecības un celtniecības vadīšanas organizācijas tālāku uzlabošanu.

N. S. Čruščova referāta tezes ar lielu interesi studē Maskavas rūpnīcas „Serp i molot” metalurģi. Rūpnīcas tēraudkaustājs M. Tazovs teica:

— Pareizi darījusi partijas CK un Ministru Padome, publicējot visas tautas apspriešanai biedra Čruščova referāta tezes. Mūsu zemes darbaļaudis ir mūsu valsts saimnieki. Viņi apguvuši milzīgu pieredzi tautas saimniecības vadīšanā, kopā, kolektīvi viņi atradīs jaunās, pilnīgākas rūpniecības un celtniecības vadīšanas formas.

Maskavas darbgaldu rūpnīca „Krasnij proletarij” strādnieki iepazīstas ar N. S. Čruščova referāta tezēm, vienprātīgi vērtējot tās kā dokumentu, kam ir milzīga valstiska nozīme.

— Ļoti labi, — teica regulētājs B. Sucharevs, — ka N. S. Čruščova referāta tezes publicētas iepriekš. Tas dod iespēju plaši iepazīties ar tām un apspriest daudzos jautājumus, kas nenovēršami rodas, tik radikāli pārkarotot vadīšanas organizāciju. Publicēšanas un apspriešanas nepieciešamība ir acīmredzama. Tagad daudzi pieredzes bagāti inženieri, kas agrāk no rūpnīcām aizgājuši uz ministrijām, varēs dot daudz vairāk labuma, piedaloties tieši rūpniecības vadīšanā ekonomiskajos rajonos un uzņēmumos.

Biedra Čruščova referāta tezu apspriešanai vēlītās plašās pārrunas notiek Leningradas, Ukrainas, Baltkrievijas, Gruzijas, Azerbaidžānas un Urālu rūpnīcu un fabriku cechos, būvlaukumos, Kuzbasa šachtās, daudzu mūsu zemes pilsētu uzņēmumos. Šos vēsturiskos dokumentus darbaļaudis uzņem kā svarīgu soli komunisma celtniecībā mūsu zeme.

darba daudzveidība, lai radītu skolēniem interesi par darbu. Nedrīkst pieļaut amatniecisku pieeju šiem jautājumiem. Attaisnojušās mājturības stundas, kas ieviestas vairāku skolu 5. — 7. klasēs.

Šajā mācību gadā republikas skolas ir 1105 darbnīcas un darba istabas, kurās skolēni var mācīties praktiskos darbus. Skolu rīcībā ir darbā galdī metāla un koka apstrādāšanai, traktori, automašīnas, elektroģeneratori utt. Politehniskās apmācības princips, kas izriet no marksisma-ļeņinisma mācības par vispusīgu cilvēka personības attīstīšanu, prasa iepazīstināt jauno paaudzi teorijā un praksē ar ražošanas procesu galvenajiem principiem, lai mācību iestāžu beidzēji varētu izvēlēties sev darbu kādā ražošanas nozarē. Jācinās pret nepareiziem uzskatiem, it kā bērniem pēc vidusskolas beigšanas jāstrādā vienīgi garīgs darbs. Daudzi Rīgas skolēni iemīļojuši darbu rūpniecībā un pēcskolas beigšanas

sākuši strādāt rūpnīcās. Vairākās lauku skolās organizēta lauksaimniecības prakse, skolu audzēkņi strādā dārzu audzēšanas brigādēs, kopj kukurūzu, praktizējas MTS darbnīcās. Vairākas skolas devušas labi sagatavotus lauksaimniecības mechanizatorus, šoferus, atslēdzniekus utt. Ar šā gada 1. janvāri atļauts atvērt katrā vidusskolā vienu fakultatīvo kursu grupu, kurā skolēni trijos četros gados iegūs elektromontiera, atslēdznieka, radiotehniķa, virpotāja, frezētāja, galdnieka, dārznieka vai citu profesiju, lai reizē ar gatavības apliecinību saņemtu arī specialista diplomu.

Runātājs uzsver, ka bērnu audzināšanā skolas uzdevums ir daudz vairāk palīdzēt ģimenei, lai bērni izaugtu godīgi, aktīvi, lai tie kļūtu par savas Dzimtenes apziņīgiem patriotiem. Bet nevar nepievērst uzmanību tādām negatīvām parādībām, ka atsevišķi jaunieši un jaunietes izdara

amoralus pārkāpumus. Vecākiem un skolai jāuzņemas lielāka atbildība par to, lai bērniem labi audzinātu. Mums jāaudzina jaunās sabiedrības cēlāji, cilvēki ar cēlu dvēseli un augstiem ideāliem, cilvēki, kas spēj nesavtīgi kalpot savai tautai.

Saskaņā ar PSKP XX kongresa lēmumu republikā organizētas pirmās internatskolas. Tajās ir visi apstākļi, lai attīstītu bērnu spējas un talantus. Radītas iespējas vispusīgi izvērst estētisko, garīgo un fizisko audzināšanu. Šogad Latvijā atvērs vēl sešas internatskolas, bet 1960. gadā to būs jau 35. Līdz ar to plašāk jāizmanto arī citas darba formas, kas palīdzēs darbaļaužu ģimenēm bērnu audzināšanā — jāorganizē skolās pagarinātās dienas grupas un skolu internāti. Uz bērnu namu bāzes tiek organizētas divpadsmitgadīgās tehniskās arodskolas, kur bērnu namu audzēkņi varēs iegūt vidējo izglītību un specialitāti.

Pēckara gados ģimenei

sniegta liela palīdzība bērnu idejiskajā audzināšanā. Republikas skolu jaunatne iegūst zinātnisko pasaules uzskatu, jaunieši un jaunietes aug par padomju zemes uzticamiem patriotiem. Mūsu jaunatne arī turpmāk jāaudzina, balstoties uz strādnieku šķiras revolucionarajām tradīcijām, jāstāsta tai par milzīgajiem panākumiem, ko mūsu tauta guvusi Komunistiskās partijas vadībā. Jāatmasko buržuaziskā ideoloģija, tās reakcionārais, tautai naidīgais raksturs. Skolotāju uzdevums ir audzināt jauno paaudzi tā, lai tā būtu moza, dzīvotprīcīga, bezgalīgi uzticīga savai Dzimtenei.

Biedrs Samsons uzsvēra, ka Padomju Latvijas skolotāju kongress sasaukts, lai apspriestu ceļus un līdzekļus skolas tālākai pilnveidošanai.

Nav šaubu, nobeigumā teica referents, ka 20.000 lielais republikas pedagogu kolek-

tīvs Komunistiskās partijas vadībā izaudzīnās izglītotu, apziņīgu un augsti idejisku jaunatni, kas būtu cienīga celt komunistiskās sabiedrības gaišo ēku.

Pēc referāta sākās debātes, 29. martā kongresā darbojās fizikas, matemātikas, praktisko darbu un ražošanas pamatu, bioloģijas un ķīmijas, pamatskolas, latviešu, krievu valodas un svešvalodu, vēstures un ģeogrāfijas sekcijas.

30. marta plenarsēdē turpinājās debātes par b. Samsona referātu. Kongresa dalībnieki noklausījās arī sekciju vadītāju ziņojumus par veikto darbu. Kongress nolēma sekciju izstrādātos priekšlikumus nodot izskatīšanai republikas Izglītības ministrijai.

Pēc b. Samsona galavārda vienprātīgi tika pieņemts kongresa dalībnieku aicinājums visiem republikas skolotājiem un tautas izglītības darbiniekiem.

Pēc tam Latvijas PSR skolotāju kongress beidza darbu.

(LTA)

Kad ieejam pilsētas parkos vai skveros...

Siltā aprīļa saule vilināt vilina cilvēkus pēc darba iziet ielās un parkos. Arī mūsu visjaunākā paaudze — bērni pēdējās dienās labprāt uzturas parkos un skveros. Kad tad mūsu pilsētas salmnieki—pilsētas izpildu komiteja un Komunālo uzņēmumu kantoris rūpējušies, lai parkos un skveros šajās jaunajās pavasara dienās būtu patīkami? Par to stāsta zemāk publicētie reida materiāli.

Vai putnu ganības?

Tuvojoties parkam Leona Paegles ielā pa taciņu no Sarkanarmijas ielas puses, degunā sītas asa kūsmēslu un vircas smaka. Tā jūtama gandrīz visā parkā. Šī nepatīkamā dvinga nāk no primitīvajām lopu būdām, kas sabūvētas apkārtējo Sarkanarmijas un Gvardes ielas namu pagalmos. Grāvji, kas atrodas šajā parka pusē, nav tīrti diezgan. Iespāids ir tāds, ka pat grāvju ūdens sajaušies ar vircu un mēsliem.

Ejot pa parka celiņiem, katrs jau ar pirmo soli kļūst uzmanīgs. 4. aprīļa pēcpusdienā šeit ganījās turpat ap 40—50 putnu—vistas un tītari. Tiešām šī „ganāmpulka” dēļ grūti iziet parkam cauri, „nenosmērējot” apavus.

Dažādu atkritumu un netīrumu pilni visi parka stūri, soli salauzti, apalie akmens galdi šķībi un greizi. Skaidrs, ka šajā parkā, kas atgādina slikti uzkopas lopu kūts apkārtni, par pastaigu un atpūtu pagaidām nevar būt ne runas.

Par mazajiem nedomā

Skverā, kas atrodas starp

Sarkanarmijas un Gvardes ielām, gandrīz katru pēcpusdienu sarodas ļoti daudz bērnu, lai parotālotos smilšu kastē. Taču par to, lai mazie un tie, kas viņus pavada, skverā justos labi, neviens nav domājis. Smilšu kaudzei apkārt esošie dēļi salauzti vai izņemti, skvers dažādu atkritumu un netīrumu pilns. Sevišķi daudz atkritumu ap soliem. Taču visnepatīkamāko iespaidu atstāj zemā parka sētiņa, kas pie laikrakstu kioska salauzta, stabili vai nu pilnīgi vai daļēji izrauti un tā arī atstāti. Šis neglītā skats labi redzams, ejot pa Sarkanarmijas ielu.

«Netīrie» soliņi

4. aprīļa pēcpusdienā vecajā pilsētas parkā Ventmalā varēja novērot šādu ainu: kāda pilsone ar atvērtu grāmatu rokā staigāja pa parku no viena soliņa pie otra. Šķiet, kaut kas viņu traucēja apsēties. Beidzot, smagi nopūtusies, viņa sacīja:

— Nav neviena tīra soliņa kur apsēsties. Kādi negodīgi laudis.

Sirmajai pilsonei taisnība. Plašajā parkā tiešām grūti

atrast soliņu, kur nebūtu ar nazi vai kādu citu asu rīku iegrizti dažādi nekārtīgi vārdi, cilvēku vārdi vai uzvārdi un tam līdzīgi. Grūti ticēt, ka mūsu pilsētā patiešām dzīvo visi šie Ziedopi, Regīnas, Marusjas, Grišas un citi, kas nevar pat pilsētas parku apmeklēt, neatstājot šeit savas „pēdas.”

Netālu no sētas, kas norobežo parku no Rīgas ielas nama № 27, iekārtota bērniem smilšu kaste. Šī nama iedzīvotāji, acīm redzot, neuzskaita par vajadzīgu netīros ūdeņus izliet nolietnē, bet lej tos pie sētas. Netīrie ūdeņi izplūst arī parkā, jau tagad radot neciešamu smirdoņu. Kura māte gan atļaus savam bērnam rotaļāties šajā smilšu kastē?

Neuzkopti, pat piemēsloti ir arī skveri pie Kulturas nama, tirgus laukuma. Tas liecina, ka pilsētas izpildu komiteja un Komunālo uzņēmumu kantoris neko nav darījuši, lai sagādātu darba laudim patīkamu atpūtu brīvajā laikā. Kuldīdznieki pamatoti prasa, lai jau vistuvākajā laikā pilsētas parki un skveri būtu atbilstoši savam uzdevumam. Milicijas darbiniekiem būtu lietderīgi biežāk pastaigāties šajos parkos un skveros, lai sauktu pie atbildības tos, kas parkus piegāna un bojā solus, kā arī pārvērs tos par kaut ko līdzīgu lopu novietnei.

V. Kļava

SPORTS

Skolu jaunatnes basketbola sacensības Talsu zonā

Divas dienas — 29. un 30. martā Talsos risinājās Latvijas PSR 1957. gada skolu jaunatnes vasaras spartakiade basketbolā.

Cīņas par Talsu zonas skolu jaunatnes čempiona nosaukumu un tiesībām piedalīties tālākās sacensībās bija saistošas un interesantas. Galvenokārt tas sakāms par spēlēm jauniešiem, jo šeit līdz pat pēdējai spēlei nebija nosakāms uzvarētājs.

Sacensības notika pēc apla sistēmas—katrai vienībai tiekoties ar katru. Sacensības ievadīja Kuldīgas un Tukuma rajona izlases komandas. Kuldīdznieki visā spēles laikā bija pārkāpi par saviem pretiniekiem un spēle beidzās ar rezultātu 76:25 savā labā. Otrā spēle notika ar Talsu rajona izlasi. Talsinieki savā iepriekšējā cīņā ar kandavniekiem, kurus uzskatīja par turnīra spēcīgāko vienību, parādīja savu pretestību. Tādēļ sacensības ar Talsu rajona jauniešiem bija gaidāmas ļoti sīvas. Tomēr arī talsinieki piedzīvoja zaudējumu pret mūsu jauniešiem ar rezultātu 56:87.

Jaunietes savā pirmajā spēlē sastapās ar savu stiprāko konkurentu—Talsu rajonu. Jau spēles 5. minūtē ar R. Eidas veiksmeiļiem metieniem kuldīdznieces nonāca 10:2 vadībā. 11. minūtē talsinieces gan panāca nelielu punktu izlīdzinājumu 12:14, tomēr tas arī bija viss. Puslaiku ar rezultātu 23:14, bet visu spēli ar 55:31 savā labā noslēdza mūsu jaunietes.

Otrajā spēlē Kuldīgas jauniešes pārliecinoši ar 74:21 uzvarēja tukumnieces.

Otrās dienas sacensībā jauniešu izlase sastapās izkīrošā cīņā par 1. vietu ar Kandavas rajona izlasi. Abas vienības turnīrā nebija cietušas nevienu zaudējumu.

Spēle pirmajās minūtēs bija ļoti nervoza. Mūsu rajona jauniešos uztraukumu radīja Kandavas gara auguma spēlētāji. Drīz vien kandavnieki nonāca vadībā ar 14 punktu starpību. Tomēr spēles gaitā mūsu jaunieši ar vairākiem caurgājieniem un pustālajiem metieniem nonāca vadībā ar 1 punktu. Aizejot pirmā puslaika atpūta, atkal kandavnieki bija vadībā ar 3 punktiem.

Otrā puslaikā kandavnieki noslēdza visu spēli ar rezultātu 68:53 savā labā. Tādējādi Kandavas rajons izcīnīja pirmo vietu jauniešiem, bet mūsu vienība—otro vietu.

Arī mūsu jauniešiem pēdējā spēlē bija jāstāpās ar Kandavas rajona izlasi. Kandavnieces jau spēles sākumā nespēja uzrādīt nopietnu pretestību mūsu basketbolistēm un rezultāts 55:13 Kuldīgas labā. Turpmākajā spēlē sekoja brāzmācīnī kuldīdznieču uzbrukumi un rezultāts nemīdīgi auga. Visa spēle beidzās ar rekorda uzvaru visā turnīrā 98:28. Tā, nezaudējot nevienu spēli, mūsu jaunietes izcīnīja pirmo vietu un tiesības piedalīties starpzonu sacensībā. Par turnīra labāko spēlētāju jauniešiem atzina Rasmu Eidu. J. Lagzdīns, Kuldīgas vienības pārstāvis

D. Čhlabrovickis, V. Vedejevs

PA PĒDĀM

(S T Ā S T S)

(Nobeigums)
— Bet ar palamu „tēvocis” arī bija domāts Urganovs?
— Jā.

Visu laiku, kamēr Bagrovs runāja, Basovs grozījās uz taburetes, raidīdams uz viņa pusi nīkus skatus. Viņš izrādījās vientuļība un, apzinādamies savu neizdevīgo stāvokli, mocoši meklēja gadījumu, lai iesprausts kopējā sarunā. Viņš vairākas reizes neseimīgi mēģināja iespraust savas replikas, bet Severcevs ar nodomu izlikās neredzam viņa puses. Un tagad, kad Bagrovs, pilns apņēmības anēgt izsmelošu atbildi uz katru izmeklētāja jautājumu, jau galīgi pārņēma iniciatīvu savās rokās, Basovs eksplodēja.

— Ko tad tu par visiem esi nolēmis runāt, — viņš uzbruka Bagrovam, — ar valstīdīgu atziņas gribi parādīt savu nožēlošanu? Tīra gribi izskatīties? — Viņš bija sanīknojies; likās, vēl sekunde — un Basovs metīsies uz Bagrova. Tas jau piecēlās, un lika bāhums liecināja par viņa uztraukumu.

— Sedēt! — Severcevs pavēlēja. — Esmu vainīgs, pilsoni priekšniek, — elpu atvilcīdams, teica Basovs. — Prasiet, kādi ir jautājumi?
— Kas un kāpēc nogalināja Viktoru Kovalenko? Kādēļ bija vajadzīga šī komedija ar pirkstu nospiedumiem uz stikla? Kāds bija jūsu nolūks, iesmērējot mums Kovalenko, kas kaut ko zināja par jūsu bandu un nebija ieinteresēts izmeklēšanā noslēpt patiesību? — Severcevs uzdeva jautājumus pēc jautājuma. Viņi uzmanīgi klausījās to, pārdomādami katru vārdu. Pulkvedis sev atzīmēja kaut ko jaunu, kas izpaudās viņu uzveša-

nā, — sunisku iztēpību skatienos un tieksmi atzēsties priekšā ar savām atbildēm katram viņa jautājumam.

Soreiz Basovs neļāva runāt Bagrovam, kas jau pat pavēra muti. Viņš sāka runāt pats:

— Gadās tādi laudis, — teica Basovs, — kuri uzskata sevi gudrākus par citiem. Viņi pūls no visa spēka, lai par viņiem tektu: „Ak, kāds malacis šis puisis! Katram salmniekam ir savs iemīļots kalps. Mūsu salmniekam tāds kalps bija Bagrovs. Bet ir sakām vārds: „Liec mūļim dievu lūgt — viņš pat pierī sadauzis”. Tieši tā arī iznāca ar Kolu Bagrova.

Basovs pastāstīja, ka Bagrovs pēc Urganova uzdevuma izdarījis pēdējo mēģinājumu ievēlēt bandā Kovalenko. Runājuši viņi Šarīkopodāpnikovskas ielas dzertuvītē. Triku ar pirkstu nospiedumiem uz galda stikla Bagrovs iecerēja pēc savas iniciatīvas. Pēc tam, kad uzbrukums Zagorjankā neizdevās, cenšoties iztapt Vilkam, Bagrovs nolēma pastrādāt vairāk, nekā viņam bija pavelēts, un nometa stiklu pie Horoševskas šosejā atstātās mašīnas. Sajūsmīnāts par savu attāpību, Bagrovs visu izstāstīja Urganovam. Bet tas Bagrova neželīgi piekāva. Labodams savu kļūdu, Nikolajs Bagrovs caur Marijas Gontares brāli uzzināja, ka blakus kamerā sēž Kovalenko, Birjūks deva zīmī Gontaram, ka Kovalenko izlāz brīvībā, proti, ka Kovalenko izmeklēšanā atdalījies no viņiem, kā, piemēram, atdalās kāda lauska no saplūsuša podiņa, tāpēc arī pārnēstā nozīmē Gontars rakstīja māsai: „Podiņš saplūsis, to izmetis”. Viņa tūlīt šo ziņu nodeva Nikolajam Bagrovam. Apsvēris

visus „par” un „pret”, Urganovs nolēma Kovalenko novākt no ceļa un šo slepkavību uzņēmas pašstrādāt pats. Viņi novēroja Kovalenko māju, pēc tam pašu Viktoru, un, tad kad viņš atgriezās elektriskajā vilcienā no pazīstamās meitenes, Urganovs viņu izsauca tamburā, nogaidīja izdevīgu mirkli un nometa pulsi zem vilciena riteniem.

— Skaidrs, — Severcevs teica. — Kam bija jānotiek piecpadsmitajā datumā?

Atbildes nebija. Bagrovs pieņēma tādus sejas izteiksmi, it kā nesaprastu, ko isti no viņa grib izmeklētājs, par kādu piecpadsmito datumu te ir runa?

— Es jums palīdzēšu atcerēties. Jūs „medijāt” vienīgi taksometrus — tas pirmkārt. Otrkārt — Volkova dzīvokli zem Fjodora pēja tika atrasti divpadsmit inkasatoru maiti. Tagad, ja atceramies, ka inkasatori veikalos apbraukā tieši taksometros, tam pieliekam klāt Volkova dzīvokli atrastos tukšos inkasatoru maitus, kurus veikalos atstāj pamēto pilno vietā, ja vēl atceramies, ka piecpadsmitais bija sestdien, kad pārtikas veikalos — un īpaši sezonas laikā — sevišķi lieli lenākumi... Nav grūti uzminēt, ko jūs gribējāt darīt piecpadsmitajā. Bet es vēlos to dzirdēt no jums.

Severcevs zināja visu. Liegties nebija nekādas jēgas.

— Lūdzu atzīmēt to protokolā, — ar kaut kādu drasku jautrību teica Bagrovs. — Lūdzu atzīmēt, ka es un neviens cits deva liecību par šo punktu. Ceru, ka jūs pratisit novērtēt tā nozīmīgumu, par ko es tūlīt pastāstīšu. Jā, patiešām „grandioza Heta”,

kur jau nometnē bija iecerējis Urganovs. Bandīti „pārstāvēt” Maskavas pilsētas banku, gribēja no veikaliem izņemt lenākumus. Urganovs palika uztiģis sev: viņš stūrgalvīgi turpināja savu līniju, ko bija iesācis jau sen. Operācija bija izdomāta līdz pēdējam sīkumam, dziļi iepazīstot inkasatoru darba veidu. Urganovs cerēja iegūt vismaz pusotru vai divus miljonus rubļu. Un pilnīgi iespējams, ka Urganova aprēķini būtu pieplidījušies, bet Maskavas kriminālizmeklēšanas darbinieki laikus atklāja noziedznieku pēdas un sagrāva urganoviešu bandu.

Bagrovs bija izstāstījis visu. Tas bija pēdējais pilnais pārpildītājs kausā. Viņa draugi saprata, ka banda pilnīgi izgāzusies un ka viņi vairs nekad nesāks kopā.

Tad sāka runāt visi reizē, pārtraucot cits citu. Katrs centās nomazgāt sevi baltāku, neapstājoties pat vakarējo biedru tiešās nomelnošanas un nodevības priekšā. Pletieki! Par kādu gan biedriskumu te var būt runa. Viņi bija tie paši vilki, atbrīvojušies no bailēm, kuras tiem iedvesa barveža visvarenība, no kopatbildības, kas saistīja mēles un pašiniciatīvu. Banda vairs neeksistēja, un neeksistēja arī tās nerakstītie likumi, kuri bija pamatoti uz aklu pakļautību līdz pēdējam, bailēm no asinālnas neclivēcīgas izrēķināšanās. Tagad viņus vairs nekastamlīdzīgs nenomāca. Viņi atklāti centās glābt savu ādu, sīkumaini tirgodos viens ar otru — kuram jāuzņemams lielāka atbildība par pastrādātajiem noziedzumiem.

Patiesību sakot, tas arī ir viss. Severcevs pieklīca pēdējo punktu un akurati iešuva pēdējo protokola lapu Urganova lietas pēdējā sējumā.

Ivans Iljičs izsauca konvoju un nosūtīja arestētos atpakaļ uz kameru. Varēja kaut vai tūlīt uzsākt sastādīt apsūdzību. Severcevs tomēr nolēma to atlikt uz rītdienu.

Viņa dvēselī pildīja neapstrādāma atveglinājuma sajūta: kā jau ikvienā darbā, arī izmeklēšanā sekms lietas nobeigums sagādā prieku.

...Bija tveicīgs vasaras dienvēdus. Ivanam Iljičam pēkšņi neatvalrāmi iegribējās iziet ārā, paklaipāt pa ielām, vienatnē padomāt.

Viņš soloja pa veco, pazīstamo Petrovku. Strādnieki jaunbūvē līka ķieģeli pēc ķieģeļa, veldojot liela nama nākošo stāvu. Pie „Ermitažas” jautri rotaļājās bērni. Autobuss ar turistiem lēni virzījās uz centru. Un neviens nepievērsa uzmanību neliela auguma cilvēkam milīča formā ar pulkveža uzplečiem. Viņš bija miljons līlās padomju cilvēku saimes loceklis un, tāpat kā miljoni, pašatīldzīgi veica savu lielo, bet ļoti svarīgo darbu...

Redaktors A. Blūms

Kuldīgas lopu kaušanas punkta desu cehs pieņem pārstrādāšanai desas no kolchoziem, lēstādēm un privātmā personām gaļu. Cenas par pārstrādāšanu sekojošas:

Par 1 kg vāramo desu — Rbļ. 1,50.

Par 1 kg cisiņu vai sardeli — Rbļ. 1,50.

Par 1 kg pusžāvēto desu — Rbļ. 2,20.

Par 1 kg žāvētumiem (speķim) — Rbļ. 1,50.

Desu cehs, Leņina ielā Nr. 60, pieņem gaļu pārstrādāšanai katru dienu no pulksten 8—17, izņemot svētdienas.

Kuldīgas rajona Rūpkombinatam vajadzīgi strādnieki Kalkiņu un Padures ķieģeļu fabrikās.

Pieteikties Rūpkombinatā Kuldīgā, Rīgas ielā 17 un ķieģeļu fabrikās.